Besluit
Verlenen vergunning

Datum
7 september 2026

Zaaknummer
2026-000519

Onderwerp
Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 25

Kalverhouderij Hoekert
T.a.v. [redacted]
Veldweg 54
8085n AW DOORNSPIJK

Locatie
Veldweg 54 te Doornspijk

DSO nummer
2026011200640

Activiteit
Het veranderen van een veehouderij

Beste [redacted],

Op 12 januari 2026 hebben wij uw aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit op grond van artikel 5.1 lid 1, aanhef en onder e van de Omgevingswet voor de locatie Veldweg 54 te Doornspijk. Hierbij ontvangt u ons besluit.

Definitief besluit
Wij besluiten:

1. U aangevraagde omgevingsvergunning voor de activiteit Natura 2000, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e), te verlenen. De vergunning wordt verleend voor:
    - De sloop van een drietal stallen;
    - De bouw en het gebruik van twee nieuwe stallen met luchtwasser;
    - Het plaatsen van een luchtwasser op de overblijvende stal en het gebruik van deze stal;
    - De opslag van mest in 2 mestbassins;
    - Het gebruik van twee bedrijfswoningen,

    zoals weergegeven in bijlage 1 en 3.
2. Alle eerder verleende Wet natuurvergunningen volledig in te trekken, zodra er uitvoering is gegeven aan hetgeen gesteld onder 1.

3. De besluiten 1 en 2 zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Vernietiging van het ene besluit in een beroepsprocedure leidt ook tot vernietiging van het andere besluit.
4. Dat de beschrijving van het project, in de aanvraag en de bijlagen bij deze beschikking, voor zover deze betrekking heeft op de activiteit en emissiepunten, onderdeel uitmaakt van deze beschikking.
5. De in bijlage 2 bij dit besluit opgenomen voorschriften aan deze vergunning te verbinden.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op gelderland.nl. U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

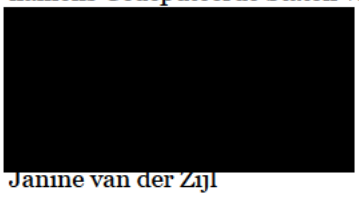

Janine van der Zijl
Teammanager Vergunningverlening

Bijlagen

- Bijlage 1 – Motivering van het besluit
- Bijlage 2 – Voorschriften
- Bijlage 3 – AERIUS-berekeningen
  - Verschilberekening met reductieverplichting (kenmerk RT6sWs2aLTDb d.d. 22 juni 2026).
  - Beoogde situatie (kenmerk RyUrwGKtkht2 d.d. 22 juni 2026).
  - Verschilberekening voor de realisatiefase (kenmerk RfR8Hm8CHpxF d.d. 22 juni 2026).

Beroep

Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.
Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

BIJLAGE 1 MOTIVERING VAN HET BESLUIT

1 Toelichting

1.1 Leeswijzer

De opbouw van deze toelichting op de vergunning is als volgt:
- Allereerst wordt de *activiteit* omschreven*;*
- dan volgt de *procedure;*
- vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- onder het kopje '*zienswijzen'* worden de binnengekomen zienswijzen behandeld;
- de beslissing wordt afgesloten met een *conclusie, overige verplichtingen* en de *juridische grondslagen;*
- de *voorschriften* zijn in bijlage 2 opgenomen.

1.2 Omschrijving activiteiten

Er wordt een vergunning aangevraagd voor:
- De sloop van een drietal stallen;
- De bouw en het gebruik van twee nieuwe stallen met luchtwasser;
- Het plaatsen van een luchtwasser op de overblijvende stal en het gebruik van deze stal;
- De opslag van mest in 2 mestbassins;
- Het gebruik van twee bedrijfswoningen.

In de beoogde situatie worden meer vleeskalveren gehouden.

2 Procedure

Op 12 januari 2026 ontvingen wij uw aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit op grond van artikel 5.1 lid 1 sub e van de Omgevingswet en afdeling 11.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De definitie van een Natura 2000-activiteit is volgens de Omgevingswet "een activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied". De door u beoogde Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. De aanvraag maakt deel uit van deze omgevingsvergunning. De aanvraag is gewijzigd en aangevuld op 24 februari 2026.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn zijn zienswijzen binnengekomen.

2.1 Afstemming andere provincies

De effecten van stikstofdepositie hebben ook invloed op Natura 2000-gebieden die in andere provincies liggen. Dit besluit is afgestemd met de Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel.

2.2 Flora en Fauna

Dit besluit geldt alleen voor een Natura 2000-activiteit. Het is mogelijk dat u ook een vergunning moet aanvragen voor een flora en fauna-activiteit. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een vergunning nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

2.3 Houtopstanden

Wanneer er houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn in het kader van afdeling 11.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (activiteiten die houtopstanden betreffen) dient hiervoor een kapmelding bij de provincie Gelderland te worden gedaan en moet de houtopstand binnen 3 jaar op dezelfde locatie worden herplant.

3 Beoordelingskader

3.1 Bepalen vergunningplicht

Artikel 5.29, eerste lid, van de Omgevingswet bepaalt dat beoordelingsregels voor de aanvraag van een Natura 2000-activiteit worden gesteld met het oog op de natuurbescherming. Het tweede lid bepaalt dat de beoordelingsregels in ieder geval strekken tot uitvoering van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, en artikel 16 van de Habitatrichtlijn en artikel 9 van de Vogelrichtlijn, in het kader van gebieds- en soortenbescherming.

Op grond van artikel 8.74b, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit alleen verleend als uit de passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de Omgevingswet, de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.
Indien er Natura 2000-gebieden zijn waar de stikstofdepositie in de beoogde situatie boven de kritische depositie grenswaarde (0,00 mol N/ha/j) ligt, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten in de meeste gevallen niet op voorhand uit te sluiten zodat een passende beoordeling is vereist.

In de uitspraak van 18 december 2024[1] heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak een nuancering aangebracht op de vaste rechtspraak van de afdeling over intern salderen. De afdeling heeft aan deze uitspraak een schema beoordelingskader toegevoegd hoe te handelen bij intern salderen.

1. In de voortoets wordt beoordeeld of het project effect heeft op een Natura 2000-gebied.

[1] ECLI:NL:RVS:2024:4923

2. Wanneer significante effecten van het gehele project niet zijn uitgesloten is er vergunningplicht en is er een passende beoordeling nodig.
3. Intern salderen mag als mitigerende maatregel ingezet worden in de passende beoordeling waarbij de verwachte voordelen moeten vaststaan.
4. Wijziging of beëindiging van bestaande situatie moet zijn verzekerd.
5. Additionaliteitsvereiste: salderen mag alleen als de mitigerende maatregel (inzet referentiesituatie) niet ook nodig is om natuur te behouden, herstellen of verslechtering te voorkomen.

3.2 Het additionaliteitsvereiste

Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) volgt dat getoetst moet worden aan het additionaliteitsvereiste bij het inzetten van mitigerende maatregelen. Uit de PAS-uitspraak van 29 mei 2019[2] volgt dat een maatregel die als instandhoudings- of passende maatregel ingezet zou kunnen worden, alleen als mitigerende maatregel bij vergunningverlening ingezet mag worden als het behoud van natuurwaarden is geborgd. Hierbij moet worden gelet op de instandhoudingsdoelstellingen en huidige staat van instandhouding, op basis van bijvoorbeeld natuurdoelanalyses. Of, in het geval dat er een verbeter- of hersteldoelstelling geldt, dat doel ook op andere wijze kan worden gerealiseerd.

Uit een uitspraak van de Afdeling van 28 mei 2025[3] volgt dat de motivering van het additionaliteitsvereiste project-overstijgend is en ziet op de vraag of de nodige instandhoudings- en/of passende maatregelen zullen worden getroffen voor een Natura 2000-gebied, waardoor mitigerende maatregelen die worden getroffen ten behoeve van individuele projecten niet nodig zijn als instandhoudings- of passende maatregel. Daarbij kan er worden gewezen op een plan, programma of pakket van maatregelen waarin gemotiveerd wordt welke instandhoudings-maatregelen en passende maatregelen, die nodig zijn om uitvoering te geven aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn, worden getroffen. In dat plan, programma of pakket van maatregelen kan beleid over het afromen van de omvang van de referentiesituatie in relatie tot bepaalde projecten een rol spelen, evenals beleid over projecten waarvan de omvang van de referentiesituatie niet wordt gebruikt als instandhoudings- of passende maatregel. Op die manier kunnen de instandhoudings- en/of passende maatregelen die individuele initiatiefnemers treffen een rol spelen in de additionaliteitstoets.

3.3 Gelderse beleidsregels

Op 10 februari 2026 hebben de Gedeputeerde Staten van Gelderland beleidsregels salderen vastgesteld. In deze versie is onder andere het onderdeel intern salderen weer opgenomen. Daarnaast wordt het gebruik maken van de referentiesituatie beperkt tot alleen de ruimte die nog structureel in gebruik is of in gebruik genomen kan worden. En er mag slechts 65% van de referentiesituatie worden ingezet bij intern salderen en slechts 35% van de referentiesituatie van

[2] https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@115602/201600614-3-r2/, zie r.o. 13.5 t/m 13.7
[3] Uitspraak 202203354/1/R2 - Raad van State, zie r.o. 19.4 en 19.5

een saldogever worden ingezet bij extern salderen als er sprake is van effecten op Natura 2000-gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Deze reductie wordt gezien als een passende maatregel.
In artikel 5 lid 8 zijn ook een aantal uitzonderingen opgenomen wanneer er niet voldaan hoeft te worden aan het verplichte reductiepercentage:

- Als een project met een tijdelijke emissie wordt gemitigeerd met een activiteit die permanent wordt beëindigd.
- Als een project een nieuwe natuurvergunning nodig heeft voor de continuering van de huidige uitvoering van de activiteit.
- Als een project wordt uitgevoerd ten behoeve van het behalen van de doelstellingen van een Natura 2000-gebied.

3.4 Bepalen referentie

De referentiesituatie is de geldende toestemming die, voor zo ver deze structureel in gebruik is, als mitigerende maatregel wordt ingezet om significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied te voorkomen.
De referentiesituatie wordt bepaald aan de hand van een natuurvergunning, aan de hand van een milieutoestemming die is verleend voor de Europese referentiedatum of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels op de Europese referentiedatum. Als het gaat om een milieutoestemming of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels dan moet ook worden aangetoond dat de activiteit was toegestaan en feitelijk aanwezig is of nog kan zijn en zonder natuurtoestemming worden hervat. Voor die situaties geldt ook dat als er een situatie later is toegestaan met minder gevolgen voor een Natura 2000-gebied dan in de situatie op de referentiedatum, dan wordt uitgegaan van de situatie met het laagste effect dat de stikstofemissie veroorzaakt.[4]

4 Beoordeling

4.1 Vergunningplicht

In de voortoets mag voor de beoordeling of significante gevolgen zijn uitgesloten, geen vergelijking worden gemaakt van de gevolgen van de bestaande vergunde situatie (exclusief standaardonderdelen) en de gevolgen van het project na wijziging.
Uit de voortoets, waarbij de ingediende AERIUS-berekening van de beoogde situatie (bijlage 3) is beoordeeld, blijkt dat er Natura 2000-gebieden zijn waarop, als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf, depositie van stikstof plaatsvindt wat mogelijk significante effecten heeft op de te beschermen waarden. Hiervoor is een natuurvergunning nodig.

[4] ECLI:NL:RVS:2013:1891

4.2 Effecten stikstof

De AERIUS-berekeningen waarmee de effecten van stikstof worden berekend bevatten een referentiesituatie en een beoogde situatie. Dit betreft berekeningen voor de aanleg- en gebruiksfase. In deze paragraaf geven wij van de referentiesituatie aan hoe wij deze hebben vastgesteld en beschrijven wij de stikstofbronnen. Vervolgens beoordelen we of de mitigerende maatregel (het inzetten van de referentiesituatie) niet ingezet zou moeten worden voor natuurherstel (additionaliteitsonderbouwing). Ten slotte stellen wij vast of de berekende effecten van stikstof aanleiding geven om de aangevraagde vergunning te verlenen.

4.2.1 Referentiesituatie

Als referentiesituatie geldt de natuurvergunning van 19 november 2012 met zaaknummer 2012-012024.

Onderstaande tabel is een samenvatting van de referentiesituatie uit de bijgevoegde AERIUS-berekening (bijlage 3). In deze AERIUS-berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 1: Referentiesituatie dierlijke stikstofbronnen

AERIUS bron	Stal	Diersoort/omschrijving	Code/ Nr. systeembeschrijving	Aantal
1	E	Vleeskalveren, overige huisvestingssystemen.	HA3.100	748
2	H	Vleeskalveren, overige huisvestingssystemen.	HA3.100	475
3	J	Vleeskalveren, overige huisvestingssystemen.	HA3.100	115
4	K	Vleeskalveren, overige huisvestingssystemen.	HA3.100	115
5		Mestbassin.		1.100 m³ (319,3m²)
Overige stikstofbronnen		Stationair draaiende en manoeuvrerende voertuigen, cv ketel, mobiele werktuigen, wegverkeer en koude start.		

Stikstofbronnen anders dan dieren hebben in het verleden nooit expliciet deel uitgemaakt van vergunningen. Voor zover deze stikstofbronnen onmisbaar zijn voor de vergunde activiteiten beschouwen we deze bronnen als impliciet vergund. Daarom is opname van de regel "Overige stikstofbronnen" in de tabellen van de referentiesituatie toegestaan.

Op grond van onze beleidsregels salderen in Gelderland mag alleen de ruimte die structureel in gebruik is of genomen kan worden, worden betrokken als mitigerende maatregel. De referentiesituatie is op 12 januari 2026 aantoonbaar nog in gebruik of kan nog in gebruik genomen worden. Dit is aangetoond door middel van luchtfoto's.

4.2.2 Aangevraagde situatie

Onderstaande tabel geeft de aangevraagde situatie weer. Dit is een samenvatting van de beoogde situatie uit de bijgevoegde AERIUS-berekening voor de gebruiksfase. In deze berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 2a: Aangevraagde situatie dierlijke stikstofbronnen

AERIUS bron	Stal	Diersoort/omschrijving	Code/ Nr. systeembeschrijving	Aantal
1	E 1	Vleeskalveren, overige huisvestingssystemen i.c.m. 70% chemische luchtwasser.	HA3.100 + LW2.4 (Ow 2008.06)	642
2	F1	Vleeskalveren, overige huisvestingssystemen i.c.m. 70% chemische luchtwasser.	HA3.100 + LW2.4 (Ow 2008.06)	638
3	K	Vleeskalveren, overige huisvestingssystemen i.c.m. 70% chemische luchtwasser.	HA3.100 + LW2.4 (Ow 2008.06)	106
13	E 2	Vleeskalveren, overige huisvestingssystemen i.c.m. 70% chemische luchtwasser.	HA3.100 + LW2.4 (Ow 2008.06)	602
14	F 2	Vleeskalveren, overige huisvestingssystemen i.c.m. 70% chemische luchtwasser.	HA3.100 + LW2.4 (Ow 2008.06)	602
4		Mestbassin H		1.100 m³ (314,16 m²)
12		Mestbassin J		3.560 m³ (706,86 m²)

Tabel 2b: Aangevraagde situatie andere stikstofbronnen

Bron	Soort/omschrijving	Aantal
Externe transportbewegingen	Licht verkeer Zwaar verkeer	4.380 vervoersbewegingen/jaar 500 vervoersbewegingen/jaar
Interne vervoersbewegingen	Trekker Stage-IIIA (60 kW) Diesel Trekker Stage-IIIA (60 kW) Diesel	SCR Nee 3.420 l en 548 uur/jaar SCR Nee 3.420 l en 548 uur/jaar
Stationair draaien	Continue emissie	7,0 kg NO_x/jaar
Manoeuvreren op het erf	Licht verkeer Zwaar verkeer	4.380 vervoersbewegingen/jaar 500 vervoersbewegingen/jaar
Koude start	Licht verkeer Zwaar verkeer	2.190 starts/jaar 200 starts/jaar
Overige stikstofbronnen	CV (2x)	7,2 kg NO_x/jaar

In de beoogde situatie wordt gebruik gemaakt van een chemische luchtwasser. Uit meerdere onderzoeken blijkt dat dit type luchtwassers het beoogde rendement haalt, mits ze voldoen aan de eisen van elektronische monitoring en goed onderhouden zijn. Dit zijn verplichtingen die vanuit het Bal gelden.

4.2.3 Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie

Uit de AERIUS-verschilberekening voor de gebruiksfase blijkt dat de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden substantieel wordt verminderd (ten minste 35%) als gevolg van de activiteiten waarvoor een vergunning is aangevraagd.

Wij baseren onze besluiten op berekeningen, gemaakt met de meest actuele versie van het rekenprogramma AERIUS Calculator.

U hebt AERIUS-berekeningen aangeleverd die zijn gemaakt met versie 2025.2 van AERIUS Calculator. Omdat het rekenhart van AERIUS Calculator sinds de vorige versie niet gewijzigd is en de in te voeren parameters evenmin veranderd zijn, hebben wij nieuwe AERIUS-berekeningen gemaakt door de aangeleverde berekeningen in AERIUS Calculator in te lezen en vervolgens te exporteren. Deze exports zijn als bijlagen aan dit besluit toegevoegd.

4.2.4 Randeffecten

Uit de AERIUS-verschilberekeningen die voor het project zijn uitgevoerd, blijkt op enkele hexagonen een toename van stikstofdepositie te worden berekend op Natura 2000-gebieden. Bij de interpretatie van deze resultaten is rekening gehouden met de systematiek van AERIUS Calculator, waarin per emissiebron een maximale rekenafstand van 25 km wordt gehanteerd.

Door deze rekenafstand kan in de modelresultaten nabij de grens van 25 km een zogenoemd rekeneffect (randeffect) optreden. Een dergelijk effect kan ontstaan wanneer emissiebronnen in de aangevraagde situatie ten opzichte van de referentiesituatie zijn verschoven of wanneer variabelen van deze bronnen zijn gewijzigd. Als gevolg daarvan kunnen verschillen in de modelberekening optreden die niet het gevolg zijn van een feitelijke verandering in emissies, maar van de wijze waarop het rekenmodel de bijdragen van afzonderlijke bronnen binnen de maximale rekenafstand verwerkt.
Het onderhavige project bestaat uit meerdere emissiebronnen in zowel de referentiesituatie als de aangevraagde situatie. Deze bronnen maken integraal onderdeel uit van hetzelfde project en dienen in onderlinge samenhang te worden beschouwd. Op basis van de uitgevoerde AERIUS-verschilberekening is vastgesteld dat de betreffende hexagonen waarop een toename wordt berekend, zich alle binnen een afstand van 25 km van de projectgrens bevinden. De berekende toenames zijn het gevolg van het hiervoor beschreven rekeneffect binnen AERIUS en kunnen niet worden toegeschreven aan een feitelijke toename van emissies als gevolg van het project.
De berekende toenames betreffen daarom modelmatige randeffecten en vormen geen depositietoenames die aan het onderhavige project kunnen worden toegerekend. Deze resultaten behoeven daarom geen nadere beoordeling in het kader van de effecten van het project op Natura 2000-gebieden.

4.3 Beoordeling onderbouwing additionaliteit

4.3.1 Stikstofdepositie aangevraagd project

De aangevraagde activiteiten leiden tot stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden Veluwe, Rijntakken en Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht
Tabel 3 geeft een overzicht van de gebieden waarop het project depositie veroorzaakt en de omvang van de depositie.

Tabel 3: Resultaten AERIUS-berekening aangevraagde situatie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/j)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/j)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/j)
Totaal	38.284,91	3.740,98	38.284,91	1,06	0,00	-

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/j)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/j)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/j)
Veluwe (57)	38.257,08	3.740,98	38.257,08	1,06	0,00	-
Rijntakken (38)	27,74	2.053,30	27,74	0,24	0,00	-
Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht (36)	0,09	1.350,37	0,09	0,10	0,00	-

De aangevraagde activiteit heeft effect op 25 van de habitattypen die voorkomen in de Natura 2000-gebieden die in tabel 3 genoemd zijn. Uit de natuurdoelanalyses blijkt dat over 17 van deze habitattypen het eindoordeel 'nee, tenzij' wordt gegeven.
Daarnaast is er ook effect op 8 leefgebied typen Lg01 Lg07, Lg08, Lg09, Lg11, Lg13, Lg14 en L4030. Uit de natuurdoelanalyses blijkt dat over een deel van de soort(en) dat gebruik maakt van deze leefgebied typen het eindoordeel 'nee, tenzij' wordt gegeven, omdat de leefgebied typen in het leefgebied van deze soorten zijn aangewezen als stikstofgevoelig. In deze habitattypen en leefgebied typen wordt de KDW overschreden. De natuurdoelanalyse maakt duidelijk dat stikstof daarom een knelpunt is voor deze habitattypen en soort(en).
Dit houdt in dat het vastgestelde pakket aan maatregelen niet volstaat om verslechtering tegen te gaan en realisatie van instandhoudingsdoelstellingen mogelijk te maken. In de natuurdoelanalyses is geconcludeerd dat aanvullende emissie- c.q. depositie reducerende maatregelen noodzakelijk zijn voor het behalen van de relevante instandhoudingsdoelstellingen. Zodoende is het noodzakelijk dat aanvullende maatregelen worden getroffen om tot het doelbereik te komen.

4.3.2 Referentiesituatie van het project

Om bovenstaande depositie van de aangevraagde activiteit te mitigeren (om daarmee verslechtering van de kwaliteit van de in paragraaf 4.3.1 genoemde habitats en leefgebieden te voorkomen) gaat de aanvraag uit van intern salderen met de toegestane activiteit op de locatie. Deze toestemming is weergegeven in tabel 1.

4.3.3 Mitigerende maatregel (intern salderen)

Ten aanzien van de habitattypen en -soorten met een 'nee-tenzij' eindoordeel valt verslechtering niet uit te sluiten en zijn passende maatregelen nodig om verslechtering van natuurwaarden te voorkomen. De voorwaarden in de beleidsregels salderen zijn opgenomen als passende maatregel (zie paragraaf 3.3 van dit besluit). Om te kunnen voldoen aan de nieuwe beleidsregels dient er een substantiële reductie plaats te vinden. Intern salderen op basis van de beleidsregels leidt ertoe dat stikstofemissie ten gevolge van vergunde activiteiten substantieel wordt gereduceerd. Met deze beleidsregels wordt de dalende lijn van depositie op de omliggende Natura 2000-gebieden Veluwe, Rijntakken en Zwarte Water en Vecht ingezet, evenals de bijdrage van de depositie aan de landelijke stikstofdeken, zoals opgenomen in de meest actuele versie van het rekenprogramma AERIUS.

4.3.4 Versnellingsaanpak stikstof

De beleidsregels zijn onderdeel van de Gelderse programma aanpak 'Versnellingsaanpak stikstof' (hierna: VAS). De VAS is in december 2024 aangekondigd en bestaat uit verschillende onderdelen met onder andere als doel de natuur sterker te maken en wonen en werken vlot te trekken door stikstof te reduceren.
Momenteel zijn er vanuit de VAS verschillende sporen opgepakt:

- Het strokenbeleid: 60-70% reductie van stikstofemissies t.o.v. 2018 in 500 meter stroken rondom de Veluwe, Landgoederen Brummen, Willinks Weust en Bekendelle. Momenteel is een

denkrichting van de maatregelen voor deze gebieden gepubliceerd en zal in de tweede helft van 2025 de participatie rondom deze in te voeren maatregelen plaatsvinden. In oktober 2026 zullen de maatregelen worden vastgesteld. Tot die tijd geldt het voorbereidingsbesluit, waarin een verbod op alle nieuwe en wijzigingen van stikstof emitterende activiteiten binnen deze gebieden is vastgelegd.

- Beleidsregels salderen: het wegnemen van ruimte die niet structureel in gebruik is of genomen kan worden en verplichting van 35% reductie voor nieuwe ontwikkelingen met effecten op Natura 2000-gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Dit is dus het beleid over het afromen van de omvang van de referentiesituatie in relatie tot projecten. Omgekeerd geldt dus dat in deze gevallen 65% van de depositie van de referentiesituatie niet wordt gebruikt als instandhoudings- of passende maatregel.
- Bronmaatregelen: Voor de provincie Gelderland geldt dat op grond van wettelijke doelen en vereisten Gelderse agrarische bedrijven gemiddeld 42% ten opzichte van 2018 van de stikstofemissie moet reduceren. Voor bronnen uit de sector industrie geldt een reductiedoel van 38% emissiereductie in 2030 ten opzichte van 2019. Voor mobiliteit en wonen geldt een 25% reductie in 2030 ten opzichte van 2019. Naast het strokenbeleid en de Gebiedsgerichte Aanpak Veluwe zal een combinatie van kortetermijnmaatregelen en een ontwikkelaanpak worden uitgewerkt om de uitstoot van stikstof bij de bron te verminderen.

4.3.5 Andere maatregelen

In zowel de Contourennota[5], het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN)[6] als in de Uitvoeringsagenda GMS is al inzichtelijk gemaakt binnen welk tijdpad de maatregelen worden uitgevoerd, alsmede wat het effect van de maatregelen is. De periode tussen 2021 en 2025 kenmerkte zich als de aanlooptijd van het bovengenoemde maatregelenpakket: er zijn veel maatregelen uitgewerkt en klaargezet om ook daadwerkelijk resultaat te behalen. Echter, door verschillende oorzaken heeft de uitvoering van de geplande maatregelen tot op heden vertraging opgelopen. Met de reeds verstrekte rijksgelden geven wij voortgang aan de onderstaande reeds ingezette maatregelen[7]:

- Vrijwillige aankoop agrarische bedrijven (regelingen omschakeling, gedeeltelijke beëindiging en verplaatsing);
- Stimulering innovatie en modernisering brongerichte maatregelen stalemissies;
- Regeling managementmaatregelen melkveehouders Veluwe;
- Vergroten en vergoeden landschapselementen agrarisch gebied[8];
- Drukfactoren aanpak anders dan stikstof buiten N2000[9].

[5] Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/16/contourennota-programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering
[6] Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/12/19/programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering-en-nota-van-antwoord
[7] Uitvoeringsagenda GMS 2021-2024
[8] Dit leidt tot vermindering van oppervlakte van landbouwgrond met hoge mestgiften.
[9] Deze maatregelen leiden zelf niet tot reductie van atmosferische stikstofdepositie. Wel kunnen bepaalde (delen van) gebieden door systeemherstel minder gevoelig worden voor stikstof. Deze maatregelen kunnen wel bijdragen aan vermindering van andere stikstofbronnen, zoals met meststoffen belast grond- en oppervlaktewater, mineralisatie van veen en interne eutrofiering.

4.3.6 Natuurherstelmaatregelen

Naast de hiervoor genoemde maatregelen, die gericht zijn op de noodzakelijke reductie van stikstof op de afzienbare termijn, worden er op dit moment ook Natura 2000-herstelmaatregelen getroffen. In de beheerplannen van alle Natura 2000-gebieden is beschreven welke maatregelen het gebied nodig heeft om de instandhoudingsdoelen die zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit van het gebied, te behalen. In de beheerplannen, wordt overigens ook de link gelegd met bredere (natuur)ontwikkelingen. Voor de Natura 2000-gebieden buiten de provincie Gelderland werken de daarvoor bevoegde provincies zelf aan natuurherstelmaatregelen. Voor de Gelderse Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken zijn bijvoorbeeld, ten behoeve van stikstofgevoelige natuurwaarden, de volgende natuurherstel-maatregelen reeds getroffen en/of in uitvoering:

Natura 2000-gebied Veluwe (57)

- Grootschalig bosherstel in historische boscomplexen, herstel en uitbreiding van de eikenstrubbenboscomplexen, herstel van hardhoutooibossen en revitaliseringsmaatregelen;
- Beperken zwijnendruk in oude eikenbossen en regionaal verlagen van de omvang van wilde hoefdierpopulaties;
- Inrichting en omvorming natuur zoals de maatregelpakketten voor duurzame heide, voor stuifzandlandschap, voor herstel van vochtige en natte heidelandschappen, voor jeneverbesstruweel en de aanleg van tijdelijke heideakker;
- Extensivering en aankoppelen van landbouwgrond;
- Opstellen en uitvoeren plannen voor het herstel en behoud van kwetsbare vennen;
- Optimaliseren hydrologisch systeem, tegengaan van verdroging en verbeteren waterkwaliteit ten behoeve van vennen, venen en beken;
- Opheffen versnippering door onder ander de aanleg verbindingen tussen heidegebieden;
- Diverse aanvullend beheermaatregelen zoals exotenbestrijding (Amerikaanse eik, vogelkers, robinia), extra chopperen, inzet van gescheperde begrazing en opslag verwijderen op heide en stuifzand.
- Aanpassen van padenstructuur en gericht beperken van de openstelling van sommige deelgebieden, om verstoring door recreanten te verminderen;
- Maatregelen specifiek gericht op het versterken van leefgebied en soorten;
- Stellen randvoorwaarden aan beheer.

Natura 2000-gebied Rijntakken (38)

- Extra maaien/hooien en afvoeren en nabeweiden ten behoeve van glanshaverhooilanden;
- Afgraven van hoge oeverwallen t.b.v. stroomdalgraslandsoorten;
- Aanpassen van vegetatielegger en extensiveren van beheer t.b.v. uitbreiding en kwaliteitsverbetering van essen-iepenbossen en hardhoutooibossen,
- Uitbreiding en kwaliteitsverbetering ten behoeve van stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden;
- Aanleg plas-drassituaties onder andere ten behoeve van de Watersnip;

- Kwartelkoning vriendelijk natuurbeheer: afspraken maken met beheerders over mozaïekbeheer, laat maaien van hooilandpercelen en/of aangepast begrazingsbeheer;

Voor het Overijsselse Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht zijn de natuurherstelmaatregelen ten behoeve van stikstofgevoelige natuurwaarden beschreven in de natuurdoelanalyse.

4.4 Nadere toelichting passende maatregelen

In navolging van de Logtsebaan-uitspraak is in de rechtspraak reeds invulling gegeven aan de vraag op welke wijze inzichtelijk gemaakt moet worden of en welke passende maatregelen worden getroffen. Zo moet gemotiveerd worden welke andere maatregelen zijn of zullen worden getroffen, binnen welk tijdpad worden de maatregelen uitgevoerd en wanneer wordt verwacht dat deze effectief zijn. In het onderstaande gaan wij verder in op een aantal concrete passende maatregelen.

4.4.1 LBV (plus)- en MGO-regeling

De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) is een subsidieregeling voor veehouders die willen stoppen met hun bedrijf of met een locatie van hun bedrijf. Het doel van de regeling is om de stikstofuitstoot vanuit de veehouderij te verlagen, zodat de natuur die daarvoor gevoelig is, kan herstellen. MGO-1 staat voor Maatregel Gerichte Opkoop, eerder MGA-I genoemd. Deze regeling is gericht op de vrijwillige opkoop van piekbelastende veehouderijbedrijven zodat dit bijdraagt aan de verlaging van de depositie van ammoniak op stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. Deze maatregel is gericht op selectieve opkoop van veehouderijbedrijven die een hoge stikstofdepositie veroorzaken op één of meerdere natuurgebieden in de nabijheid van het bedrijf, de zogenoemde piekbelasters. Met deze maatregel wordt uitvoering gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden.
In de uitspraak van de rechtbank Gelderland van 11 april 2024 (ECLI:RBGEL:2024:2061, r.o. 11.1) zet het rechtscollege uiteen op welke wijze we de verwijzing naar de LBV-(plus) regeling kunnen concretiseren. Voor 93 LBV+ en 6 MGO bedrijven is een goedgekeurd intrekkingsverzoek geregistreerd bij de provincie. Voor deze bedrijven kan met redelijke zekerheid worden gesteld dat zij ook gaan beëindigen en de vergunningen verleend zullen worden. Het intrekken van de stikstofruimte van de LBV(+) bedrijven heeft bijgedragen aan de ingezette dalende lijn zoals opgenomen in de laatste rekenversie van het rekenprogramma AERIUS.

Aankomende beëindigings- en verplaatsingsregelingen
Op 18 november 2024 is de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) kleinere sectoren opengesteld. De Lbv kleinere sectoren richt zich op een vijftal diercategorieën die niet onder de LBV(+)-regeling vallen en waarvan de stikstofvracht op of boven een vastgestelde drempelwaarde uitkomt.
Per 6 januari 2025 is verder de Landelijke verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting (Lvvp) opengesteld. Deze regeling is bedoeld voor piekbelasters die hun veehouderij willen

verplaatsen naar een locatie in Nederland (of een ander land in de Europese Unie), waarbij de bedrijfsactiviteiten op de nieuwe locatie in Nederland niet onder de aanpak piekbelasting vallen. Per 6 oktober 2025 is daarnaast de MGB (Maatregel Gerichte Beëindiging) opengesteld. Dit is een vrijwillige beëindigingsregeling vanuit Provincie Gelderland. De regeling is bedoeld voor veehouderijen die in een van de Gelderse Natura 2000-gebieden of daaromheen liggen. Met deze regeling worden ondernemers met een veehouderij gestimuleerd om volledig of gedeeltelijk te stoppen met hun bedrijf. Hiermee wordt de neerslag van stikstof verminderd in en om Natura 2000-gebieden in Gelderland.

4.4.2 Regeling Circulaire Mestverwerking

Naast maatregelen die leiden tot een lagere emissie uit de stal, zijn er ook maatregelen nodig die leiden tot een lagere input van stikstof via het veevoer en een lagere emissie uit de opslag en aanwending van mest. Via pilots werkt de provincie aan kennisontwikkeling om op die manier de uitstoot van stikstof omlaag te brengen. Verder heeft provincie Gelderland in 2023 een subsidieregeling Circulaire mestverwerking opengesteld. Deze regeling stimuleerde stalaanpassingen en het plaatsen van stikstofstrippers. Beide maatregelen zullen bijdragen aan minder depositie van stikstof op de natuur. In de ante evaluatie van deze regeling is berekend dat via deze openstelling een emissiereductie van 51.000 kg NH_3/jaar wordt bereikt. De emissiereductie door stikstofstrippers zal overigens niet zichtbaar zijn in de stalvergunningen.

Landelijke regelingen mestverwerking

Naast voornoemde regeling Circulaire Mestverwerking zijn er ook een aantal landelijke regelingen die hierop zien: de subsidieregeling Hoogwaardige mestverwerking (HMV) en de Subsidiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv). De HMV is bedoeld voor bedrijven die een hoogwaardige mestverwerkingsinstallatie laten bouwen, zoals een mestvervoerder of een mestverwerkend bedrijf. Door mest centraal te verwerken kan de landelijke uitstoot van ammoniak beperkt worden. De SBV richt zich op veehouderijen die middels maatregelen en aanpassing van stalsystemen hun stikstofuitstoot verminderen.

4.4.3 Kadernota Agrifood

Vanuit de Kadernota Agrifood wordt ingezet op de omschakeling naar een natuur inclusieve (kringloop) landbouw (NIL). Hierdoor vindt minder input van stikstof in de vorm van (kunst)mest plaats. Een lagere aanbreng van deze stikstofbronnen betekent dat er daardoor minder in het water of de natuur terechtkomt. Door de bodem minder intensief te gebruiken draagt NIL bij aan stikstofreductie en aan de doelen voor natuur, landschap, water en bodem. Samen met boeren kijken we gebiedsgericht naar mogelijkheden voor de ontwikkeling voor de vormen van NIL. Voor 10 gebiedsprocessen rondom de Veluwe, Rijntakken en Achterhoek zijn er momenteel voor 39 bedrijven bedrijfsplannen opgesteld voor de omschakeling naar NIL. Vanuit genoemde gebiedsprocessen worden momenteel aanvragen opgesteld om deze bedrijfsplannen uit te voeren. Er is geld voor de uitvoering beschikbaar via de GLB-regeling ‘Samenwerking voor Integrale Gebiedsontwikkeling’, die provincie Gelderland in november 2024 open heeft gesteld.

4.4.4 Conclusie additionaliteit

Op basis van bovenstaande uiteenzetting kan worden geconcludeerd dat:

- In dit besluit wordt, in lijn met de vereiste van zekerheid over de realisatie van maatregelen, concreet en voldoende onderbouwd welke maatregelen worden getroffen voor de noodzakelijke en aantoonbare reductie van stikstofdepositie op afzienbare termijn ten gunste van de betrokken stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.
- De aanvraag is onlosmakelijk verbonden met de inzet van een passende maatregel in de zin van artikel 6, tweede lid van de Habitatrichtlijn, namelijk de toepassing van de beleidsregels salderen. Deze toepassing garandeert een substantiële en feitelijke reductie van de stikstofdepositie als gevolg van de ontwikkeling op locatie Veldweg 54 te Doornspijk door een directe en onomkeerbare reductie van (ten minste) 35% van de referentiesituatie.
- De beleidsregels salderen hebben als doel om noodzakelijke stikstofreducties mogelijk te maken. De beleidsregels leveren daarmee een directe en aantoonbare bijdrage aan de realisatie van de natuurdoelen door structurele en onomkeerbare stikstofreducties mogelijk te maken, waarmee de herstel- en instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden worden ondersteund.
- De collectieve en gegarandeerde bijdrage van de aanvragen, die moeten feitelijk voldoen aan de beleidsregels salderen, de natuuropgave is relatief zo groot dat deze, ook zonder dat het volledige maatregelpakket inzichtelijk is gemaakt, ruimschoots als ‘passend’ is aan te merken.

4.5 Overige effecten

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Veluwerandmeren is 250 m.

4.5.1 In de aanvraag beschreven relevante factoren

1 Oppervlakteverlies & versnippering
2 Verontreiniging
3 Verdroging
4 Verstoring door geluid
5 Verstoring door licht
6 Bewuste verandering soortensamenstelling

4.5.2 In de aanvraag beschreven negatieve effecten van de gevraagde activiteiten, behalve de effecten van stikstof

1 Er vindt geen afname van leefgebied van soorten en/ of habitattypen plaats omdat het bedrijf buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren ligt. De nieuwe activiteit komt niet dichter bij het gebied dan de huidige. Het oppervlak van het gebied wordt daarom niet aangetast.

2 De machines en dieren van het bedrijf komen niet in het gebied, waardoor er geen verhoogde concentratie van schadelijke stoffen in het gebied komt als gevolg van de beoogde situatie. Er is geen sprake van verontreiniging.
3 Het bedrijf onttrekt water uit het grondwater, niet uit het oppervlaktewater. Het oppervlaktewater is de bepalende factor voor verdroging in het gebied. Door de grote buffer aan oppervlaktewater in het gebied leidt onttrekking van grondwater niet tot verdroging van de Veluwerandmeren.
4 Het geluid afkomstig van het bedrijf wordt voornamelijk veroorzaakt door verkeersbewegingen. Doordat de nieuwe stallen verder van het gebied komen te staan, zal er geen toename van geluidseffecten zijn als gevolg van de aanwezige verkeersbewegingen. Er treedt daarom geen (grotere) verstoring door geluid op.
5 De activiteiten van het bedrijf vinden vooral overdag plaats. De incidentele verkeersbewegingen in de avonduren nemen niet toe ten opzichte van de huidige situatie. Doordat de kalverstallen grotendeels dicht zijn, is er weinig lichtval naar buiten in de avonduren. Om deze redenen is er geen sprake van een toename van verstoring door licht.
6 Er wordt niet ingegrepen in de natuur. Hierdoor wordt de soortensamenstelling in het gebied niet bewust veranderd.

4.5.3 Beoordeling van de overige effecten van de aanvraag op de instandhoudingsdoelstellingen

Wij onderschrijven de conclusies en de daaraan ten grondslag liggende motivaties van de stukken zoals bij de aanvraag gevoegd. Wij hebben op basis van deze ecologische beoordeling de zekerheid verkregen dat de aangevraagde activiteit niet leidt tot significante effecten op de instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren.

5 Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen.

5.1 Zienswijze [redacted] en [redacted], Veldweg 50 te Doornspijk

5.1.1 Zienswijze

Indiener stelt dat de tekening die bij het besluit zit de onmiskenbare indruk wekt dat de opstallen M, N en L een integraal en onlosmakelijk onderdeel van de bedrijfsvoering op Veldweg 54 vormen. Deze opstallen behoren bij de Veldweg 50. De tekening vraagt herziening er voorkoming van het betrekken van de private belangen van cliënten in de naburige bedrijfsvoering.

5.1.2 Reactie

De eigendomssituatie van opstallen is geen toetsingsgrond voor een Natura 2000-activiteit zolang de aanvraag niet ziet op het gebruik hiervan. Op plattegrondtekening is te zien datde aangehaalde

opstallen M, N en L buiten de grens van de inrichting vallen. Ze maken dan ook geen onderdeel uit van de aanvraag en worden in dit besluit niet meegenomen.

5.2 Zienswijzen Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. te Nijmegen en Stichting Mobilisation for the Environment te Nijmegen (Hierna: MOB)

5.2.1 Zienswijze 1: geen passende beoordeling

Indiener stelt zich op het standpunt dat aan het bestreden ontwerpbesluit ten onrechte geen passende beoordeling ten grondslag ligt en derhalve geen stand kan houden.

5.2.2 Reactie

De passende beoordeling waarnaar verwezen wordt, is wel aanwezig bij de aanvraag. De passende beoordeling is toegevoegd aan de aanvraag als document “Toelichting N2000 aanvraag, Hoekert aangepast - incl. overige effecten” met de daarbij behorende bijlagen. Dit zijn:
Bijlage 1: Referentiesituatie, Nbw-vergunning d.d. 19 november 2012
Bijlage 2: Plattegrondtekening gewenste bedrijfsopzet
Bijlage 3. AERIUS verschilberekening Salderingsituatie (35%) - Gewenste bedrijfsopzet
Bijlage 3a. AERIUS randeffect bij verschilberekening Salderingsituatie (35%) - Gewenste bedrijfsopzet
Bijlage 4: AERIUS berekening: Gewenste bedrijfsopzet
Bijlage 4a. AERIUS berekening Gewenste bedrijfsopzet extra beoordeling
Bijlage 5: AERIUS verschilberekening: Referentie(saldering)situatie (35%) - beoogde + Aanlegfase
Bijlage 6: AERIUS berekening: Aanlegfase
Bijlage 6a: AERIUS berekening Aanlegfase extra beoordeling
Bijlage 7: INNO+ Dimplan 70% chemisch vleeskalveren (stal K) BWL 2005.01.V8 Hoekert, Doornspijk
Een passende beoordeling is een vormvrij document en daarmee is het vrij aan de initiatiefnemer om op eigen wijze vorm te geven aan dit document. Alle benodigde documentatie om te komen tot een besluit is bij ons aangeleverd.

5.2.3 Zienswijze 2: chemische luchtwassers

Indiener merkt op dat er onterecht wordt uitgegaan van de verwachte voordelen van emissie reducerende stalsystemen waarvan de werking wordt betwist. Daarnaast merkt indiener op dat het emissiereducerend systeem als mitigerende maatregel moet worden gezien. Indiener merkt ten aanzien van de toegepaste chemische luchtwassers op dat er ten onrechte uitgegaan wordt van een ammoniakreductie van 70%.

Indiener merkt op dat het er om gaat dat vereist is dat de emissiereductie van de chemische luchtwasser wetenschappelijk zeker is. Er ontbreekt een onderbouwing hieromtrent in het ontwerpbesluit. Er wordt enkel verwezen naar ‘meerdere onderzoeken’, zonder dit nader te specificeren.

Daarnaast wordt er verwezen naar de verplichtingen vanuit het Bal. Echter, er wordt ten onrechte niet opgenomen in de voorschriften hoe er dient te worden bijgestuurd als uit het elektronisch monitoringssysteem zou blijken dat de verwachte rendementen uitblijven. Er had een passende beoordeling uitgevoerd moeten worden waarbij dit meegenomen had dienen te worden. Er kan niet enkel uitgegaan worden van de werking zoals aangegeven door de fabrikant.

5.2.4 Reactie

Uit onderzoek van Wageningen UR (o.a. Mosquera et al. 2007 en het praktijkonderzoek in WUR-rapport 1082 door Melse et al. 2018) volgt dat chemische luchtwassers bij een juiste uitvoering en instandhouding een hoog ammoniakemissiereductierendement behalen. De STAB bevestigt in haar deskundigenrapport dat er geen reden is om te twijfelen aan de werking van chemische luchtwassers, mits strikt wordt voldaan aan de randvoorwaarden uit de bijbehorende systeembeschrijving. De fysische en chemische binding van ammoniak aan zwavelzuur tot ammoniumsulfaat is een beproefd proces dat in de praktijk functioneert ongeacht de diersoort.

Het reducerend vermogen valt of staat met een correcte naleving van de instructies uit het leaflet (zoals het bewaken van een strakke zuurgraad van maximaal pH 3,0 en een geleidbaarheid van maximaal 250mS/cm). In de onderhavige vergunning en via het Bal zijn harde voorschriften opgenomen voor onderhoud, automatische monitoring, het afsluiten van een onderhoudscontract en het verrichten van meerdere rendementsmetingen per jaar. Deze parameters zorgen ervoor dat eventuele afwijkingen direct worden gesignaleerd en gecorrigeerd.

Wij menen daarom geen reden te zien om aan de werking van de chemische wasser te twijfelen en gaan daarom ook uit van het reductiepercentage wat is vastgesteld.

5.2.5 Zienswijze 3: additionaliteitsvereiste

Met het ontwerpbesluit wordt toegestaan dat een depositietoename plaatsvindt op in ieder geval het Natura 2000-gebied ‘de Veluwe’. Dat gebied is reeds ernstig stikstof overbelast, waarvoor veel passende maatregelen moeten worden getroffen.
Daarbij is ten aanzien van dit Natura 2000-gebied ook tot na 2030 nog steeds sprake van een ernstige mate van overbelasting, zo blijkt uit de meest recente versie van AERIUS-monitor. Bovendien blijkt uit uw eigen constateringen dat de te vergunnen activiteit bijdraagt aan deze overbelasting en daarmee aan de verdere verslechtering van de betrokken Natura 2000-gebieden.

Dat gegeven legt u echter naast u neer door te stellen dat voldoende andere maatregelen worden getroffen en aan het additionaliteitsvereiste wordt voldaan. Ten onrechte, volgens cliënte. De beantwoording van de vraag of wordt voldaan aan het additionaliteitsvereiste moet zijn toegesneden op de instandhoudingsdoelstellingen en de staat van instandhouding van de betrokken Natura 2000-gebieden. De vraag of het behoud van de natuurwaarden is geborgd, dan

wel of de verbeter- of hersteldoelstellingen worden gerealiseerd, moet dus op gebiedsniveau worden beantwoord. Als voor het realiseren van de doelstellingen een daling van de huidige stikstofdepositie nodig is, dan moet door uw college inzichtelijk worden gemaakt met welke andere maatregelen dan de inzet van de saldogever van het intern salderen, een daling van de stikstofdepositie voor dit Natura 2000-gebied kan worden gerealiseerd. Het bestreden ontwerpbesluit voldoet hier niet aan. Om aan dit criterium te voldoen is een ecologische beoordeling nodig. Uw ontwerpbesluit bevat een dergelijke ecologische beoordeling ten onrechte niet.

5.2.6 Reactie

Uit de verschilberekening blijkt dat er geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie op de Veluwe, afgezien van randeffecten.

In het ontwerpbesluit hebben we uiteengezet welke andere maatregelen er op dit moment zijn genomen, worden genomen of worden ontwikkeld. Deze onderbouwing is geen statisch gegeven, omdat het programma VAS volop in ontwikkeling is. We zullen in dit definitieve besluit de onderbouwing aanvullen met de maatregelen die momenteel nog concreter zijn dan voorheen. Met het gehele programma VAS zullen we uiteindelijk de noodzakelijke dalende lijn inzetten. Het programma zal continu gemonitord worden of deze doelen in zicht zijn en blijven.
De beleidsregels zijn bedoeld om substantiële, noodzakelijke reducties in de tussentijd al doorgang te laten vinden. Als onderdeel van het grotere geheel zien wij de beleidsregels als één van de noodzakelijke passende maatregelen, waardoor de vergunningverlening die daar het gevolg van is wel door kan en moet gaan om de maatregel uit te kunnen voeren.

5.2.7 Zienswijze 4: aangevoerde maatregelen onvoldoende zeker

Van de Gelderse beleidsregels, de beleidsregels en andere maatregelen is niet duidelijk hoeveel reductie ze op welke termijn gaan opleveren en het is niet duidelijk wat het verdere effect is van de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV) en de Maatregel Gerichte opkoop (MGO).
De effecten vanaf 2025 staan onvoldoende vast, omdat veel bedrijven nog geen intrekkingsverzoek hebben ingediend en veel ondernemer hebben zich inmiddels teruggetrokken.
De effecten van de MGO zijn meegenomen in de trendlijn van de berekende maatregelen, terwijl deze maatregel al is opgenomen in de AERIUS monitor.

De 'Beleidsregels salderen in Gelderland' bieden geen zekerheid omdat ze op aannames rusten en niet passend zijn beoordeeld. Het strokenbeleid is nog niet definitief en mist volgens de landsadvocaat voldoende rekenkundige onderbouwing.

Het maatregelenpakket voldoet niet aan artikel 6 van de Habitatrichtlijn vanwege ontbrekende ecologische onderbouwing, onderschatte emissies en onzekere maatregelen.

5.2.8 Reactie

Wij hebben wel degelijk rekening gehouden met het feit dat niet alle bedrijven die zich aanmelden ook aan de regelingen mee zullen gaan doen. In de achtergrondrapportage zijn wij uitgegaan van een realistische schatting. 368 bedrijven hadden zich vóór 21 mei 2025 aangemeld voor de LBV(+) regeling en zich niet teruggetrokken. Met de nieuwe peildatum 31 oktober 2025 waren er nog 346 bedrijven over die zich nog niet hadden teruggetrokken. Zo'n laag uitvalpercentage in 5 maanden tijd bevestigt onze aanname dat het wel degelijk om serieuze aanmeldingen gaat.
Bij het berekenen van de trendlijn is welke wij gebruiken om het effect van de maatregelen in beeld te brengen hebben wij wel degelijk rekening gehouden met het feit dat de MGO-maatregelen in AERIUS-monitor zijn verwerkt

Het argument dat de beleidsregels op "niet-onderbouwde aannames" zouden rusten, miskent het doel en de werking van de regeling. De verplichte afroming van 35% bij intern salderen (waardoor slechts 65% van de referentiesituatie mag worden ingezet) is geen vrijblijvende aanname, maar een harde, kwantificeerbare reductieverplichting. Dit zorgt ervoor dat bij elk project waar intern wordt gesaldeerd, de feitelijke stikstofneerslag op overbelaste natuur direct met ten minste 35% afneemt. Dit is een fysieke, onomkeerbare emissiereductie en geen theoretische aanname
Het onderhavige besluit voor de Veldweg 54 is getoetst aan de concrete uitgangspunten van het project. Er is een AERIUS-verschilberekening overgelegd waaruit blijkt dat de feitelijke depositie op de omringende Natura 2000-gebieden substantieel afneemt (voldoet aan de 35%-reductie). De vergunning is daarmee rechtstreeks getoetst aan de wet- en regelgeving, en steunt op een deugdelijke, projectspecifieke ecologische onderbouwing

6 Conclusie

Op grond van het vorenstaande hebben wij de zekerheid verkregen dat de aanvraag samenhangt met het treffen van een instandhoudings- of passende maatregel als bedoeld in artikel 6, eerste en tweede lid van de Habitatrichtlijn, het overgebleven gedeelte wat niet als passende maatregel gebruikt wordt, ingezet mag worden als mitigerende maatregel en dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. De aanvraag past binnen de beleidsregels salderen in Gelderland en kan worden vergund.

7 Overige verplichtingen

U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

8 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

- Omgevingswet artikel 2.18, artikel 2.24, artikel 2.31a, artikel 4.3, artikel 4.5, artikel 4.11artikel 5.1, artikel 5.18, artikel 5.29
- Besluit activiteiten leefomgeving afdeling 11.1
- Wet stikstofreductie en natuurverbetering
- Besluit kwaliteit leefomgeving artikel 8.74b
- Beleidsregels salderen Gelderland 2026

BIJLAGE 2 VOORSCHRIFTEN

U bent verplicht om zich aan de volgende voorschriften te houden:

1. Deze vergunning is uitsluitend geldig voor (medewerkers van) de vergunninghouder en voor (rechts)personen die in opdracht van de vergunninghouder handelen. De vergunninghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
2. De (rechts)personen genoemd in het vorige voorschrift zijn volledig op de hoogte van deze vergunning en de voorschriften. Zij zijn in staat en handelingsbekwaam om deze voorschriften uit te voeren.
3. Een (digitale) kopie van deze vergunning met de bijbehorende AERIUS-berekeningen zoals weergegeven in bijlage 3 moet aanwezig zijn op de plaats waar de activiteiten worden uitgevoerd. Het is verplicht om deze te tonen op verzoek van bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
4. Het project waarvoor deze vergunning is verleend en weergegeven is in bijlage 3 van dit besluit moet binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van dit besluit zijn gerealiseerd.
5. Op het bedrijf dient minimaal een voorraad/hoeveelheid zuur aanwezig te zijn om de continuïteit van de luchtwasser te waarborgen.

BIJLAGE 3 AERIUS-BEREKENINGEN

AERIUS-berekeningen

- Verschilberekening met reductieverplichting (kenmerk RT6sWs2aLTDb d.d. 22 juni 2026).
- Beoogde situatie (kenmerk RyUrwGKtkht2 d.d. 22 juni 2026).
- Verschilberekening voor de realisatiefase (kenmerk RfR8Hm8CHpxF d.d. 22 juni 2026).